

PULE'ANGA TONGA

ONGOONGO TUKUATU

(‘Aho 16 ’o ‘Epeleli, 2020)

“Fakama’ala’ala e ongoongo fekau’aki mo e Tokoni Palēmia”

‘Oku fakamahino ‘e he ‘Ofisi ‘o e Palēmia, ke ‘ilo’i ‘e he kakai ‘o e fonuá, na’e folau ‘a e Tokoni Palēmia, Hon. Sione Vuna Fa’otusia ki Nu’usila ‘i he ‘uhinga fakafaito’o, pea ‘oku kei ‘i Nu’usila pē ke fakahoko ‘a hono faito’ó.

Ko e ngaahi ongoongo he mitia fakasōsiale ‘o pehē: ” ...*‘oku malō hono ‘ohake vave he ngaahi mitia fakasosiale ‘enau feingai ke fakafoki atu e tokoni palemia, ka ko e mo’oni ‘enau fo’i palani koia, kuo ‘ikai lava he ‘enau ilifia ‘e fai e longoa’ a lahi mo e launga. Ko e tokoni palēmia ‘oku ne mahamahaki pea ‘oku ne loto ke foki atu ki Tonga he vave taha pea ‘oku lahi ange ‘ena fetu’aki mo e Palemia....’*”.

‘Oku ‘ikai mo’oni ia he ‘oku pou pou kakato ‘aupito ‘a e Tokoni Palēmia ki he ‘Eiki Palēmia mo e Kapinetí, pea ko e Tokoni Palēmia , na’a ne fokotu’u e Palēmia ki he lakanga Palēmia. Pea ‘oku ngāue fakataha ‘a e Kapineti ke fakahoko honau fatongia ki he Tu’i, Hou’eiki mo e kakai ‘o e fonua, fakalukufua.

Ko e ngaahi tukuaki’i eni hili hono tukuange atu mei he ‘ofisi ni ‘a e fakamatala fakamahino ki he ngaahi tukuaki’i o pehē ‘oku folau mai he vakapuna ‘Ea Nu’usila ‘o e ‘aho Pulelulu 15 ‘o ‘Epeleli, 2020, ‘a e Tokoni Palēmia mo ha ni’ihi mei Nu’usila.

Lolotonga iá, na’e fakahā ‘e he Tokoni Palēmia ki he ongoongo ‘a e Kaniva, ‘a ‘ene faka’ikai’i ‘oku ‘ikai mo’oni ‘a e tukuaki’i ko eni. Na’a ne pehē, ‘oku ne kei ‘i Nu’usila pē, pea ‘oku kei fakahoko ‘a e ngaahi faito’o ki ai, ka ‘oku kei fetu’utaki pē mo hono ‘ofisi ‘i he ngaahi ngāue fekau’aki mo e fonua, ‘oku kei fiema’u ki ai ‘ene tokoní. Na’e te’eki ke fetu’utaki ange ha taha ki ai ke fakapapau’i ‘a e ngaahi talanoa ni.

‘Oku fie fakamanatu atu ki he fonuá, ‘oku kei tukupā ‘a e Pule’anga ke muimui ki he’ene ngaahi tu’utu’uni fakatapatapai ki he fefōlau’aki, ki ha vakapuna ‘oku tu’uta mai ki Tonga ni, ‘oku fakangofua mei he Potungāue Mo’ui ‘i ha ‘uhinga ke ‘omai ha ngaahi naunau fakafaito’o pea ‘e ‘ikai ha pasese e hifo mai ai ki Tonga ni. ‘Oku kei tu’u pe ‘a e tu’utu’uni ko eni.

-NGATA’ANGA-